

Zittingsdocument

B10-0390/2026

9.9.2026

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van een verklaring van de Commissie

ingediend overeenkomstig artikel 136, lid 2, van het Reglement

over drugshandel in de Europese wateren: onze grenzen beschermen en onze
wetshandhavers ondersteunen
(2026/2797(RSP))

Ana Miguel Pedro, Dolors Montserrat

namens de PPE-Fractie

Juan Fernando López Aguilar

namens de S&D-Fractie

Nicolas Bay

namens de ECR-Fractie

Malik Azmani

namens de Renew-Fractie

Leoluca Orlando, Ana Miranda Paz

namens de Verts/ALE-Fractie

Giuseppe Antoci

namens de Fractie The Left

**Resolutie van het Europees Parlement over drugshandel in de Europese wateren: onze grenzen beschermen en onze wetshandhavers ondersteunen
(2026/2797(RSP))**

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name de bepalingen over de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en met name de artikelen over menselijke waardigheid, het recht op leven, de vrijheid van meningsuiting, de rechten van slachtoffers en de bescherming van persoonsgegevens,
- gezien het VN-Verdrag tegen de sluikhandel in verdovende middelen en psychotrope stoffen, dat op 20 december 1988 door de Algemene Vergadering is aangenomen,
- gezien de mededeling van de Commissie van 1 april 2025 getiteld “ProtectEU: een Europese strategie voor interne veiligheid” (COM(2025)0148),
- gezien de EU-drugsstrategie en de meest recente versie daarvan, die samen met het Europees actieplan tegen drugshandel 2026-2030 is gepubliceerd,
- gezien de werkzaamheden van de Horizontale Groep drugs (HDG) van de Raad, die in 1997 is opgericht om het EU-optreden op het gebied van drugs te coördineren,
- gezien de verslagen en analyses van het Drugsagentschap van de Europese Unie (EUDA), en met name het Europees Drugsrapport 2025,
- gezien de oprichting van de Europese alliantie tegen drugs, die meer dan 40 landen samenbrengt en tot doel heeft de internationale samenwerking in de strijd tegen drugshandel te versterken,
- gezien de werkzaamheden van de Pompidou-groep van de Raad van Europa over het beleid op het gebied van drugs en drugspreventie,
- gezien het VN-Verdrag tegen grensoverschrijdende georganiseerde misdaad, dat in 2000 in Palermo werd ondertekend, en de protocollen daarbij, en het VN-Verdrag tegen corruptie, dat op 31 oktober 2003 door de Algemene Vergadering werd aangenomen,
- gezien de verschillende maatregelen die door Europese en internationale organen zijn genomen om het witwassen van geld en de financiering van georganiseerde misdaad te voorkomen en te bestrijden,
- gezien de toezegging van de Europese autoriteiten om drugshandel te bestrijden, met name via het EUDA, Europol, Eurojust en het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA), en om samen te werken met het Maritiem Analyse- en Operatiecentrum op het gebied van verdovende middelen (MAOC-N),

- gezien het belang van het versterken van de veiligheid van havens, maritiem toezicht en internationale samenwerking langs belangrijke Atlantische routes voor drugshandel,
 - gezien het verslag van Europol getiteld “Diversification in Maritime Cocaine Trafficking Modi Operandi”,
 - gezien de gezamenlijke verklaring van de vierde top Celac-EU, die op 9 november 2025 in Santa Marta is aangenomen,
 - gezien de Europese havenalliantie en het publiek-privaat partnerschap ervan voor het versterken van de veiligheid en veerkracht van Europese havens,
 - gezien de EU-prioriteiten op het gebied van criminaliteit voor de Empact-cyclus 2026-2029,
 - gezien artikel 136, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat drugshandel een wereldwijde criminele activiteit is en een grote bedreiging vormt voor de EU als geheel, zowel op het gebied van veiligheid als op het gebied van volksgezondheid, sociale rechtvaardigheid en eerbiediging van de rechtsstaat;
- B. overwegende dat Europa een belangrijke bestemming voor en consumentenmarkt van illegale drugs is, met een drugsmarkt ter waarde van miljarden euro's die verschillende netwerken van drugshandel, maffia's, criminele of terroristische organisaties van zowel binnen als buiten Europa samenbrengt, alsook schurkenstaten die betrokken zijn bij drugshandel; overwegende dat de productie van drugs ook steeds meer verbonden is met netwerken die in andere delen van de wereld actief zijn, en dat de VN onlangs bezorgdheid heeft geuit over de toenemende rol van landen, zoals die in Oost-Azië, bij de productie en levering van synthetische drugs;
- C. overwegende dat er in de hele EU verschillende aanvallen en sterfgevallen zijn geweest in verband met drugshandel, waaronder recente voorvallen in Portugal in oktober 2025, in Spanje in februari 2024 en mei 2026, in Frankrijk in mei 2024 en oktober 2024, in België in mei 2025, in Nederland in september 2026 en in Italië in juni 2025, terwijl wetshandhavers hun plicht vervulden om de wet te handhaven en de veiligheid van de EU en haar burgers te beschermen; overwegende dat dit aantoont dat er meer middelen en operationele activa voor de bestrijding van drugshandel op EU-niveau nodig zijn;
- D. overwegende dat de cocaïnehandel naar Europa aanzienlijk is toegenomen, waarbij zee routes een aanzienlijk deel van de drugshandelstromen uitmaken, hetgeen de noodzaak van strenger maritiem toezicht, de uitwisseling van informatie en internationale samenwerking in de hele keten van drugshandel aantoont;
- E. overwegende dat criminele netwerken die betrokken zijn bij drugshandel op zee steeds geavanceerder en mobieler worden, waarbij gebruik wordt gemaakt van “go-fast-vaartuigen”, semi-duikboten, vissersvaartuigen en andere methoden om opsporing te omzeilen, wat de noodzaak aantoont van betere capaciteiten op het gebied van maritiem toezicht, informatie en handhaving; overwegende dat georganiseerde criminele netwerken die betrokken zijn bij drugshandel hun methoden in toenemende mate

aanpassen als reactie op de verhoogde veiligheid in de grootste havens van Europa, met name door cocaïneroutes te verleggen via doorvoerlanden zoals die in West-Afrika, hetgeen de noodzaak onderstreept van een bredere en meer toekomstgerichte EU-strategie die de gehele keten van drugshandel aanpakt, van de landen van herkomst en doorvoer naar de markten van eindbestemming; overwegende dat dit de noodzaak onderstreept van nauwere justitiële samenwerking met derde landen, waaronder landen in West-Afrika, om ervoor te zorgen dat personen die zijn veroordeeld voor ernstige strafbare feiten op het gebied van drugshandel — zoals de Nederlandse drugshandelaar Jos Leijdekkers, die nog steeds vrij rondloopt in Sierra Leone — zich niet aan de rechtsgang onttrekken;

- F. overwegende dat maritieme veiligheid een strategische kwestie is geworden die Europa verbindt met Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, aangezien de routes voor drugshandel zijn uitgebreid als gevolg van het steeds transregionaler karakter van de illegale drugshandel, waarbij Europese en Latijns-Amerikaanse criminele organisaties op gecoördineerde wijze opereren; overwegende dat nauwere samenwerking met Latijns-Amerikaanse en Caribische landen in dit verband van essentieel belang is om deze uitdaging doeltreffend aan te gaan, aangezien deze landen, naast de EU, een sleutelrol spelen bij de ontmanteling van productie-, drugshandel- en witwasnetwerken die beide regio's treffen;
- G. overwegende dat de voortdurende uitbreiding van netwerken van drugshandel de samenleving en toekomstige generaties ernstige schade berokkent, aangezien verslaving, geweld, corruptie en sociale uitsluiting gemeenschappen verzwakken, het vertrouwen van het publiek ondermijnen en kinderen en jongeren blootstellen aan een verhoogd risico op uitbuiting, rekrutering en kwetsbaarheid op lange termijn;
- H. overwegende dat corruptie, het witwassen van geld en illegale kapitaalstromen drugshandel faciliteren en deel uitmaken van hetzelfde criminele ecosysteem, waardoor controlemechanismen worden ondermijnd, hetgeen een bedreiging vormt voor de veiligheid en de democratische instellingen van de EU;
- I. overwegende dat de ontmanteling van de financiële pijler van de georganiseerde misdaad een gecoördineerd optreden van wetshandhavingsinstanties, financiële instellingen, douaneautoriteiten en internationale partners vereist;
- J. overwegende dat een doeltreffend optreden tegen drugshandel op zee een sterkere EU-coördinatie, uitwisseling van informatie en de gecoördineerde inzet van middelen vereist; overwegende dat het MAOC-N een gevestigd platform voor multilaterale samenwerking biedt, maar nog steeds adequate operationele middelen, adequate operationele middelen, middelen op zee en in de lucht en een betere coördinatie vereist;
- K. overwegende dat een doeltreffend optreden tegen drugshandel publiek-private samenwerking vereist om de veiligheid van havens, de risicoanalyse en de uitwisseling van informatie te versterken, waarbij de Europese havenalliantie een belangrijk kader voor samenwerking biedt;
- L. overwegende dat handhaving alleen niet voldoende is gebleken om drugshandel of drugsgerelateerde schade te verminderen en moet worden aangevuld met duurzame investeringen in preventie, onderwijs, behandeling, schadebeperking, veerkracht van

gemeenschappen en het aanpakken van de sociale en economische aanjagers van drugshandel;

- M. overwegende dat de EU-drugsstrategie en het bijbehorende actieplan een kader bieden dat is gericht op een evenwichtige aanpak die veiligheid, volksgezondheid, preventie, behandeling, schadebeperking en internationale samenwerking combineert, met bijzondere aandacht voor slachtoffers, getroffen gemeenschappen, kinderen en kwetsbare jongeren;
- N. overwegende dat in eerdere strategieën is benadrukt dat er een beter evenwicht moet worden gevonden tussen wetshandhavingsrespons en beleid gericht op preventie, risicovermindering en sociale rechtvaardigheid;
1. veroordeelt de aanvallen ten eerste en betreurt het verlies aan mensenlevens van alle directe en indirecte slachtoffers van drugshandel in de EU, met name in het licht van de meest recente voorvallen die in verschillende lidstaten zijn gemeld; betuigt zijn diepe medeleven en innige deelneming aan de families en dierbaren van de slachtoffers; erkent dat dergelijke betreurenswaardige voorvallen de operationele omgeving weerspiegelen waarin criminele netwerken zich niet alleen snel ontwikkelen, maar ook steeds meer onderling verbonden, georganiseerd en agressief zijn;
 2. veroordeelt ten stelligste de activiteiten van criminele netwerken die betrokken zijn bij drugshandel, die de openbare veiligheid ondermijnen, geweld en corruptie aanwakkeren en de gezondheid en het welzijn van EU-burgers bedreigen; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan de wetshandhavings- en justitiële capaciteiten te versterken door middel van meer financiering, operationele steun en middelen, en meer ondersteuning voor gespecialiseerde wetshandhavings- en gerechtelijke instanties en organen die zich bezighouden met de bestrijding van drugshandel; benadrukt dat de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen douane-, wetshandhavings-, justitiële en administratieve autoriteiten moeten worden versterkt, en verzoekt de Commissie te zorgen voor het nodige kader om deze inspanningen te ondersteunen;
 3. verzoekt de Commissie de lopende beoordeling af te ronden van de vraag of het bestaande rechtskader voor de bestrijding van illegale drugs in de EU nog steeds geschikt is voor het beoogde doel in het licht van veranderende drugsmarkten, en in voorkomend geval evenredige en adequate maatregelen in reactie op nieuwe uitdagingen voor te stellen;
 4. neemt kennis van het in juli 2026 door de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid aangekondigde voorstel voor een nieuwe EU-sanctieregeling tegen ernstige vormen van georganiseerde misdaad, waaronder drugshandel en andere activiteiten in verband met illegale drugs; neemt kennis van de voorgestelde beperkende maatregelen in dit verband, zoals de bevrozing van activa en een verbod op het beschikbaar stellen van financiële of andere economische middelen aan aangewezen personen of entiteiten, alsook reisverboden om de binnenkomst in of doorvoer door EU-lidstaten door aangewezen personen te beletten;
 5. roept op tot een dialoog op EU-niveau tussen de lidstaten over de operationele uitdagingen waarmee wetshandhavingsinstanties tijdens maritieme operaties worden

geconfronteerd, met het oog op de uitwisseling van beste praktijken inzake het veilig en doeltreffend onderscheppen en neutraliseren van vaartuigen;

6. dringt aan op versterkte en internationaal gecoördineerde maritieme capaciteiten en operaties en de aanwezigheid van Europese middelen in belangrijke Atlantische drugshandelszones;
7. merkt op dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan de ultraperifere gebieden van de EU, die door hun geografische ligging bijzonder worden blootgesteld aan en kwetsbaar zijn voor drugshandel; wijst erop dat deze regio's integraal deel uitmaken van de Unie en haar buitengrenzen, en dringt erop aan dat bij de maatregelen van de EU in reactie op georganiseerde misdaad ten volle rekening wordt gehouden met hun specifieke uitdagingen;
8. benadrukt dat de strijd tegen drugshandel en daarmee verband houdende criminaliteit moet worden gevoerd met volledige inachtneming van de toepasselijke EU-wetgeving en het Handvest van de grondrechten; benadrukt dat de uitwisseling van informatie door wetshandhavingsinstanties en EU-organen en -agentschappen in overeenstemming moet zijn met de relevante regels inzake gegevensbescherming, privacy en normen inzake informatiebeveiliging;
9. dringt er bij Frontex, het EMSA, Eurojust en Europol op aan de gezamenlijke activiteiten in EU-wateren en de samenwerking met het MAOC-N te versterken, onder meer door betere realtime-coördinatie en uitwisseling van informatie; moedigt het gebruik aan van de capaciteiten van Europol en Eurojust om de ontmanteling van criminele netwerken die betrokken zijn bij drugshandel te ondersteunen; dringt aan op meer samenhang tussen de activiteiten van het Europees multidisciplinair platform tegen criminaliteitsdreiging (Empact) en andere relevante beleidsmaatregelen, strategieën en programma's voor capaciteitsopbouw van de EU op het gebied van veiligheid, waarbij wordt gezorgd voor passend parlementair en rechterlijk toezicht;
10. erkent de belangrijke rol van het MAOC-N als een model voor internationale samenwerking tegen criminaliteit bij de ondersteuning van maritieme interdicties en inbeslagnames van cocaïne door middel van tijdige uitwisseling van informatie, deconflictering en coördinatie met nationale autoriteiten en internationale en strategische partners; dringt aan op adequate middelen om zijn operationele capaciteit in de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee te versterken;
11. dringt aan op adequate middelen voor de uitvoering van de EU-havenstrategie, de EU-drugsstrategie en het Europees actieplan tegen drugshandel 2026-2030, en op nauwere samenwerking tussen de lidstaten, EU-agentschappen, het maatschappelijk middenveld, internationale partners en de particuliere sector via de Europese havenalliantie; dringt aan op het invoeren van opleidings-, preventie- en beschermingsmaatregelen voor havenarbeiders; dringt aan op samenwerking met het Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol) om gespecialiseerde opleidingsprogramma's voor wetshandhavingsinstanties uit te breiden, de deskundigheid op het gebied van de aanpak van drugsgerelateerde georganiseerde misdaad te vergroten en de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten te bevorderen;

12. dringt aan op versterkte risicogebaseerde tracering en inspectie van vaartuigen, die in toenemende mate worden uitgebuit door criminele netwerken die betrokken zijn bij drugshandel om opsporing in kustgebieden te omzeilen, en op duurzame investeringen in maritiem toezicht; dringt erop aan steun en bijstand te verlenen aan havenarbeiders en vissers die worden geconfronteerd met druk, bedreigingen en pogingen tot chantage door netwerken van drugshandel;
13. moedigt samenwerking met wetshandhavingsinstanties, rechterlijke instanties en relevante belanghebbenden aan om ervoor te zorgen dat interdictie van vaartuigen die van drugshandel worden verdacht op een veilige en evenredige wijze plaatsvindt;
14. benadrukt dat het belangrijk is de justitiële en operationele samenwerking met derde landen te versterken, met inbegrip van de samenwerking tussen de EU en West-Afrika, om transnationale drugshandel over zee langs belangrijke routes voor drugshandel aan te pakken; onderstreept dat een dergelijke samenwerking gepaard moet gaan met steun voor capaciteitsopbouw en inspanningen om de onderliggende sociaal-economische aanjagers aan te pakken die doorvoerlanden kwetsbaar maken voor uitbuiting door netwerken van drugshandel; verzoekt de Commissie te beoordelen of het huidige EU-kader nog steeds geschikt is voor het beoogde doel in het licht van de veranderende drugsmarkten en, in voorkomend geval, evenredige juridische en beleidsreacties te ondersteunen;
15. moedigt internationale samenwerking aan, ook met China, om de sluikhandel in chemische precursoren te voorkomen en de informatie-uitwisseling over opkomende aanbieders en stoffen te versterken; dringt aan op een versterkte operationele capaciteit van Europol en Eurojust, en hoopt dat de lopende hervormingen de integriteit, transparantie en veerkracht van Europese havens helpen versterken, onder meer door eerstelijnsfunctionarissen en werknemers beter te beschermen tegen de risico's van intimidatie en corruptie;
16. is ingenomen met de sleutelrol van het EUDA en het belang van dit agentschap voor de toepassing van een empirisch onderbouwde, geïntegreerde, evenwichtige en multidisciplinaire aanpak van het drugsfenomeen; wijst erop dat deze aanpak, in het kader van het mandaat van het agentschap, mensenrechten, gender- en gendergelijkheid, leeftijd, gezondheid, gelijkheid op gezondheidsgebied en sociale perspectieven moet omvatten;
17. merkt op dat het agentschap belast is met het monitoren van het drugsfenomeen in de EU, met inbegrip van gezondheids-, mensenrechten-, sociale, veiligheids- en beveiligingsaspecten, waaronder de uitvoering van de toepasselijke strategische documenten van de EU op het gebied van drugs; dringt aan op de toepassing en mainstreaming van een holistische aanpak in de strijd tegen drugshandel;
18. benadrukt de rol van het EUDA, in samenwerking met Europol, Eurojust en nationale autoriteiten, bij het versterken van de EU-brede informatie-uitwisseling en snelle waarschuwingen over opkomende precursoren en synthetische drugs;
19. dringt aan op krachtiger optreden tegen corruptie, het witwassen van geld en illegale kapitaalstromen die verband houden met drugshandel, onder meer via Europese bancaire en financiële stelsels, en op een grotere transparantie en verantwoordingsplicht

rond netwerken die het omzeilen van controles in grote Europese havens vergemakkelijken; verzoekt de lidstaten de identificatie, bevroering, inbeslagneming en confiscatie van activa die verband houden met drugshandel en georganiseerde misdaad te versterken om ervoor te zorgen dat opbrengsten van misdrijven doeltreffend worden opgespoord, in beslag genomen en uiteindelijk geconfisqueerd;

20. is ingenomen met de EU-drugsstrategie en het bijbehorende actieplan en spreekt nogmaals zijn steun uit voor een evenwichtige aanpak waarbij volksgezondheid, preventie, terugdringing van de vraag, behandeling, schadebeperking, justitiële en politieke samenwerking en samenwerking met derde landen worden gecombineerd;
21. dringt aan op duurzame investeringen in preventie, onderwijs, behandeling, schadebeperking en veerkracht van gemeenschappen, waarbij de ervaringen van slachtoffers, slachtoffers van mensenhandel, getroffen gemeenschappen, kinderen en kwetsbare jongeren centraal moeten staan in het drugsbeleid van de EU; dringt aan op duurzame investeringen in het aanpakken van de sociale en economische aanjagers van drugshandel en op de volledige betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld, met name basisorganisaties, bij het voorkomen en bestrijden van georganiseerde misdaad en drugshandel;
22. verzoekt de lidstaten doeltreffende kaders te versterken en, in voorkomend geval, vast te stellen ter bescherming van personen die samenwerken met wetshandhavings- en justitiële autoriteiten in gevallen van drugshandel en georganiseerde misdaad, onder meer door middel van fysieke bescherming, vertrouwelijkheidsmaatregelen en toegang tot rechtsbijstand; dringt erop aan passende beschermingsmechanismen te overwegen voor personen die tot criminele activiteiten worden gedwongen of worden uitgebuit, met inbegrip van minderjarigen, wanneer hun omstandigheden een andere aanpak rechtvaardigen dan die welke wordt toegepast op personen die met justitie meewerken; dringt aan op nauwere samenwerking en uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten op het gebied van getuigenbeschermingsprogramma's, met volledige eerbiediging van de grondrechten en gerechtelijke waarborgen;
23. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de lidstaten, Europol, Eurojust, het EUDA, het VN-Bureau voor drugs- en misdaadbestrijding, en de Verenigde Naties.